

El turisme i l'expansió urbanística impulsen l'abandonament de terres al Pirineu

És el resultat d'un estudi de la Universitat de Lleida, que identifica les zones amb risc a tot el massís

Les comarques pallareses també són zones afectades per aquest fenomen | ACN

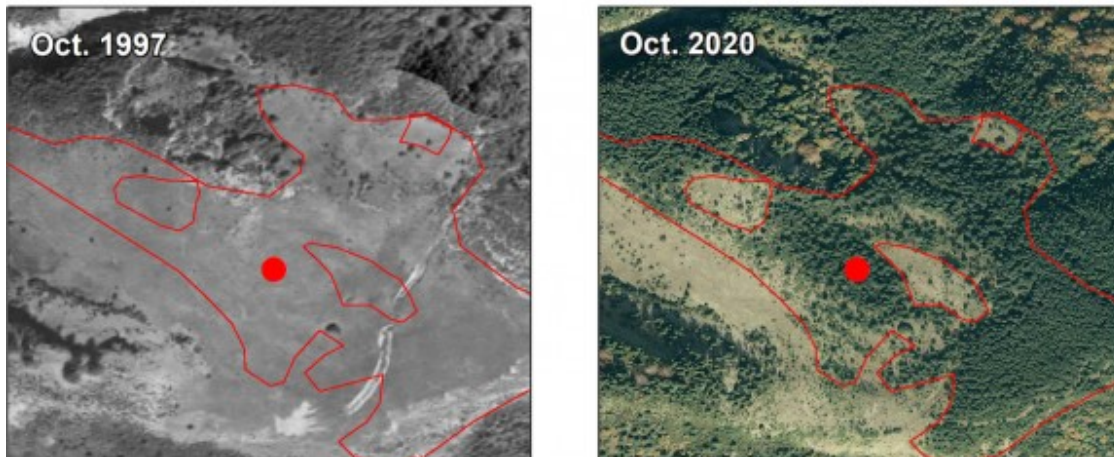
El **turisme**, els **esports de muntanya** com l'esquí i les **segones residències** afavorides per les bones connexions viàries augmenten l'**abandonament de terres agrícoles i pastures** als Pirineus. Així ho diu una recerca liderada per la **Universitat de Lleida** (UdL), amb la participació de la Universitat de Saragossa (Unizar) que acaba de publicar la revista *Landscape and Urban Planning*.

El model geoespacial revela que el major risc es concentra a l'**extrem oriental** del massís, a les subcomarques de la Cerdanya, Ripollès, Garrotxa, la Selva, Osona i nord del Berguedà; però també al Pirineu Central, des del **Pallars Jussà** fins a les comarques aragoneses de la Ribagorça, el Sobrarbe i l'Alt Gállego. De fet, només Navarra quedaria fora del màxim perill.

[intext1]

Les investigadores i els investigadors de la UdL i Unizar han ajustat un model d'alt rendiment predictiu que calcula la **probabilitat d'abandonament de terres** al Pirineu combinant algorismes d'aprenentatge automàtic, dades geoespacial i observacions històriques del territori entre el 1980 i el 2019. Les taxes d'abandonament més elevades es troben als **nuclis rurals i pobles de les valls inferiors**, on el turisme i les activitats recreatives han proliferat al llarg dels anys.

Les connexions ràpides de les principals àrees metropolitanes de Barcelona (autovies C-17 i C-16) i Saragossa (A-23, A-21, N-330 i N-240) amb les zones de muntanya també han contribuït a la proliferació de **segones residències** i altres formes d'allotjament, com ara càmpings i hotels.

Exemple de successió secundària en camps abandonats Foto: UdL

En línies generals, "la facilitat d'accés a **infraestructures viàries d'alta capacitat**, lluny de contribuir a la fixació de la població rural al territori, afavoreix l'expansió de **centres turístics i d'habitatges d'oci** que acaba a l'abandonament de les terres agrícoles", destaca l'investigador de la UdL i signant principal de l'article, **Pere Joan Gelabert**. "La pandèmia de la Covid-19 ha demostrat que **és arriscat confiar econòmicament només del turisme**, mentre que la diversificació promou economies resilents", reflexiona.

Així mateix, els investigadors creuen que la identificació de llocs estratègics on l'abandonament de terres serà més probable en el futur és fonamental en el disseny de **polítiques efectives** per prevenir i revertir el procés i els seus impactes associats. "Els nostres resultats permeten a les autoritats prendre decisions a múltiples escales, des de plans locals de gestió de la terra fins a programes de polítiques a tota la regió", recullen les conclusions. En aquest sentit, aposten per la recuperació de **pràctiques agrícoles tradicionals**, o reinventades a partir de la introducció de **noves iniciatives bioeconòmiques**, i la seva integració amb activitats recreatives i noves modalitats turístiques per evitar el procés d'abandonament i evitar la degradació ecològica i cultural.

[intext2]

Un altre estudi de personal investigador de la UdL i Unizar, publicat a *Remote Sensing of Environment*, ha constatat com les **espècies forestals** tornen a cobrir els camps de cultius abandonats i les àrees obertes dels Pirineus. Aquest recobriment natural, conegut com a **successió secundària**, consisteix en la colonització per les espècies arbustives durant els primers cinc anys i pel desenvolupament de l'estrat arbori a partir dels 10-15 anys. La recerca afirma que **en l'última dècada s'han abandonat 6.000 hectàrees cada any**. La zona "envaïda" pel bosc representa el 66% de les pastures pirinenques.

Altres notícies que et poden interessar